

ETT NORMALÅR ELLER ...

På nyårsdagen är det regn och rusk och då möter Sonia en padda på vårpromenad?! Sedan flyger sångsvanarna över huset och letar efter öppet vatten.

Först till trettonhelgen lägger sig isen och de otåliga skrinna är snabbt på plats. Redan på aftonen så åker några skridskoåkare över isen som sjunger högt (nästan skriker), medan de i raskt tempo åker längs sjön. Vi pustar ut när vi ser dem på tillbakavägen. På lördagen är isen full av små och stora grupper av åkare och isen sjunger i vackrare tonarter. Medlemmarna i Akademien för naturens hemligheter går några trevande steg på isen, men låter sjöns hemligheter vara denna gång. Isen ligger sedan till slutet av mars.

Våren kommer så småningom, men åtminstone Bliöa kommer att komma ihåg (nej, kanske inte) den 2:a juni som den kallaste dagen. Då fryser hon för första och enda gången på året, när temperaturen bara är 2 grader (plus).

Sommaren lär väl bli ihågkommen som regnig, men visst hände det att det kom några solglimtar då och då. Och hösten ska vi inte tala om, då det

kanske var lättare att simma längs stigarna än att gå. Men vilket svampår! Massor av gula kantareller finner sin väg ner i stekpannan och bara från tomten kommer det åtskilliga liter gulingar. Senare under hösten blir det fullt av höstkantareller, men konstigt nog lyckas vi ändå inte fylla på förråden så att vi känner oss nöjda.

Isen lägger sig mer normalt på hösten, kring 1:a december och som vanligt är skridskoåkarna där nästan dagen efter. Men det dröjer inte länge förrän snön faller ymnigt över bygden och det blir en knallvit jul. På juldagen blir det en slädtur med Bliöa medan snön öser ner.

FAMILJENYTT M.M.

Filmcafé får pris för bästa castingsida

Tomas och Robert som driver filmcafe.se fick pris av intresseföreningen Artisternas Riksdag med motiveringen att de alltid spelar med öppna kort (enligt motiveringen "fair play") och står på medlemmarnas sida. Hemsidan hjälper skådespelare, statister och rollbesättare att hitta varandra och har över 1000 professionella produktionsbolag som medlemmar.

2012 var ett regnigt år som både gav källmöjligheter under sommaren och ett kantarellår av sällan skådat slag.

Jämtland-Norge-Dalarna

Den 23-28 juni gjorde Sonia och Hans-Georg en resa till Jämtland för att spåra Sonias rötter. Sonias mormor och gammelmormor är födda i Oviken, på Storsjöns västra strand. Mormors mormor, Matilda invandrade från Nord-Trøndelag på 1870-talet, gifte sig och fick sju barn, av vilka bara två överlevde till vuxen ålder. Vi besökte Hackåsen, där hon bodde och där avlägsna släktingar till Sonia fortfarande bor. Vi åkte också till samhället Åsen i Nord-Trøndelag, där Matilda föddes. Huset finns inte kvar, men platsen kunde vi få se. Vår guide under besöket visade sig vara sjumänning till Sonia. Det var på marknaden i Levanger, några mil norr om Åsen, Sonias mormors morfar träffade Matilda.

På hemvägen från Jämtland stannade vi till för att hälsa på Kicki och John Ek och gå på Zornmuseet för att se på utställningen med Julia Becks målningar. Julia Beck blev en av de främsta svenska kvinnliga konstnärerna kring sekelskiftet 1900.

Kolmården

Det blir några dagar på Vildmarkshotellet i Kolmården och två dagar i djurparken. Vi vandrar upp och ner för långa och branta backar och njuter av att se på alla djuren tillsammans med barn och barnbarn. På hotellet stortrivs vi också.

Kalix

Sonias bror Ulf och hans fru Gretel får besök i slutet av augusti där vi blir väl omhändertagna

under några dagar. Flera av promenaderna går till deras kolonistuga som ligger i en av de nordligaste koloniområdena i världen.

Folklustspel

I augusti hjälper Nina oss att hitta på ett folklustspel, "Sommarnöje på Sjöbacken", där vi äntligen får nytta av alla dörrar på Sjöbacken. Så det springs in och ut genom dörrarna, medan tant Tomta bevakar sina pengar. De allra flesta rollerna spelas av familjen Wesemeyer.

Björn köper hus

Under hösten chockade Björn oss då han köpte en tomt i Brottby, inte långt från där Tomas bor. På tomten står ett gammalt torp, Sundbyberg. Torpet byggdes 1840, men är nu gammalt och dåligt underhållet. Björns idé är att bygga ett lågenergihus, där huset är omgivet av ett växthus. Detta blir spännande att följa under de kommande åren. Tänk, han kanske gör något som vi kanske bara har drömt om.

TOMTFÄGLAR OCH ANNAT

2012 var första året vi inte kom upp till 100 arter; det stannade på 97. Inte heller har vi fått några för tomten nya arter. Det hänger samman med att det inte blev så många skådartimmar nere vid bryggan, i sin tur beroende på att Hans-Georg har haft svårt att gå nedför stigen periodvis. Noterbara arter har varit bivråk, kornknarr och

Folklustspel i regi av Nina (t.v.) och med Nina, Richard och Fredrik Wesemeyer i bärande roller och med Sonia och Hans-Georg samt hästhuvudet i övriga roller.

skogssnäppa (den senare var vanlig de första åren, men inte längre). Entita har häckat i en av de äldsta holkarna. Tydligt i så dålig kondition att entitan gillade den (hackar normalt ut bon i ruttna träd). I övrigt var det ovanligt gott om häckande svartvit flugsnappare.

Det var inte några bra sträckdagar i höstas, så vi missade t.ex. fjällvråk. På fågelmatningen under hösten har vi haft två talltitor. Det är inte vanligt med talltitor några längre perioder under hösten och tidiga vintern. Entitorna är som vanligt kvar och hösten 2012 har det också funnits två ungfåglar. 15 bergfinkar i november är inte så vanligt och veckan före jul uppenbarade sig en rödhake, en raritet på Sjöbacken under vinterperioden. Den fanns kvar också i januari 2013.

Det har varit en invasion av lappuggla, hökuggla och tallbit i östsverige under året, men ingen av arterna har besökt Sjöbacken. Däremot upptäckte Sonia en hökuggla vid Hakunge, tvärs över sjön, i sena oktober.

FÖRENINGSLIV

Stockholms ornitologiska förening (StOF)

Förutom att vara redaktör för "Fåglar i Stockholmstrakten" har Hans-Georg även tagit på sig att ersätta Hasse Nordin på ett antal fågelskådarresor. Den första var till Öland i slutet av april och sedan kom Skåne i maj/juni, samt Skåne i september och Halland senare i samma månad.

Svartvit flugsnappare med sex ungar (t.v.)

Det fick den effekten att Hans-Georgs årsartlista kom att omfatta 238 arter, trots den dåliga täckningen på hemmaplan.

Angarngruppen

Hans-Georg är fortfarande vice ordförande i föreningen, men har inte kunnat exkurera så flitigt vid sjöängen, återigen på grund av att benen inte fungerar som de ska. Han missade därför såväl hökuggla som härfågel. Under oktober gjorde medlemmar i gruppen en resa till Gotland, med många trevliga observationer. Mängder med vitkindade gäss, men också några kungsörnar.

Hembygdsföreningen

Också i Össeby hembygdsförening är Hans-Georg vice ordförande. Det stora projektet under året har varit restaureringen av Brottbys kvarn, men där har Hans-Georg lyckats hålla sig borta – tiden skulle inte ha räckt till det också. Däremot ledde Hans-Georg två exkursioner för hembygdsföreningen och Angarngruppen. Den första ingår i Hans-Georgs serie med besök i olika biotoper. I år var turen kommen till ädellövskogen och vi gjorde besök i Brollsta ekhage och Älgeby österut i kommunen (med hasseldungar, en meandrande bäck, samt strutbräken).

Kyrkokören

Kyrkokören har kört vidare med flera konserter, utöver framträdanden på gudstjänster. Vårkon-

Angarngruppens fågelskådarresa gick till Gotland i år.

sert som vanligt och under hösten konsert med gospelkören och Cantaton. Några sånger sjöngs tillsammans med alla körerna med mycket lyckat resultat. Säsongen avslutades med julkonsert tillsammans med Danderyds sångensemble. Också väldigt lyckat.

HÄSTLIV

De stora förändringar detta år är den nya vagn Sonia köpte i våras, som seare under året får sällskap av medar till vintern och en parstång att ta sig an när även Tindra är inkörd (eller kanske Oöinn). Under våren får Tindra följa med bakom vagnen för att vänja sig. Men detta var verkligen inget problem, istället är det ibland den egensinniga damen som har egna tankar i huvudet om vad man ska göra som är problemet. Vid dessa tillfällen suckar gammelfaster Bliöa tålmodigt åt sin självsäkra adept.

Det blir en hel del arbete tillsammans med Jessica under våren och att försöka få ordning på Tindra. Det blir även Tindra-lektioner för Lena Danius.

Till sommaren flyttar Bliöa och Tindra till Svista, efter att först ha stått några veckor hemma på Sjöbacken. Detta beroende på att Tindra troligen springer in i några grenar och skadar ett framben. En senskida får en repa och hon får stå på Ultuna ett tag innan det blir hagvila hemma. En mycket glad häst kommer hem en kväll och dansar runt i hagen, medan Bliöa tittar förundrat på henne. Bliöa och Sonia bestämmer gemensamt att detta berättar vi inte för veterinärerna.

Lite dåligt med hanteringen blir det dock när hon ska byta bandage ofta och jag får åter en stökig ung dam. Att det sedan blir påspädning med en stökig häst av den lite röriga hopsläppningen med de andra hästarna gör inte saken

Det blev en del svampplockning med den fina klövjesadeln från John och Kicki Ek i Mora. Tindra busar runt medan Bliöa tittar på. Fintur i vagnen en av de få varma dagarna i somras.

bättre. Detta beroende på att flera av hästarna på Svista reser bort under sommaren. Det blir byte av både hagar och hästkompisar och Tindra blir ett litet monster, som är ett plåster på Bliða när man ska ta ut henne. Vid ett tillfälle spräcker hon grindplankan när hon bara SKA ta sig ut. (Men å andra sidan har hon ju haft en "god förebild" i Bliða som bestämde sig för att gå hem till Körlinge genom att gå rakt igenom grinden en kväll. I hasorna fick hon med sig Isak som gjorde allt för att bevaka sin dam).

Det blev inte lugnt i hagen förrän en riktig åsk- och dunderdag då Tindra först gick över till andra delen av hagen (som bara var delad med tråd utan el) och bekantade sig med Skati, Hekla och Gosi. Staketet lagas av Malin, och Sonia vandrar en lång väg runt hagen och släpper ut Tindra i rätt del. Börjar vandringen hemåt och då hör Sonia att det händer något i hagen. Tindra har brutit sig igenom avspärningen och nu har alla hästar blandat sig. Full rulle där i några minuter, men sedan är rangordningen fixad och Tindra är nöjd med att alla hästar är tillsammans.

I och med flytten får Bliða också två nya medryttare som är grannar till Sonia. Ilka/Andrius kommer en gång i veckan och under sommaren har Linnea hjälpt mig.

Efter denna struliga sommar så börjar träningen med Tindra inte igen förrän någon gång i slutet av augusti och då blir det tömkörning vi jobbar med, och som Agneta hjälper till med.

Det är verkligen mysigt att ha dem så nära nu (även om alla stortrivdes på Körlinge). Det är lätt att bara gå till hagen och se hur de har det om det är något särskilt. Det kan t.o.m. hända att hästarna får besök två gånger per dag. Även här på Svista är det ett härligt gäng att vara tillsammans med.

Arbete

Under året har Hans-Georg jobbat med att ta fram MKB för ett utbyggnadsområde på SLU:s område, Bäcklösa. Det har dels handlat om MKB för det närbelägna Natura 2000-området Bäcklösa (MKBn måste visa att projektet inte medför betydande miljöpåverkan på Natura-området) och byggprojektet som sådant.

Hans-Georg och Lars-Gunnar har jobbat med att beskriva naturen och känsliga partier för en strandpromenad på Lidingö söder om Lidingöbron. Dessutom har några projekt för Norrköpings kommun stått på programmet, bl.a. en fortsättning av projektet om hållmarkstallskogar i Arkösund.

Såpbubblor ger mycket glädje.

Sonia har arbetat en hel del med Margareta Friman Scharin på Friman Ekologikonsult under året. Det har varit "Eventuell miljöpåverkan av vattenuttag ur Norra Vaskan" vid Tveta renhållningsstation. På två ställen har vi tittat på de ekologiska värdena inför en eventuell exploatering "Kvarnbacksvägen - Lillsjön ekologiska värden" för Stockholmshem och en "Natuvärden för en skogsbacke i Stora Mossen" för Stockholms stad. I landskapsanalysen för området kring Trollesundsvägen som gjordes av Landskapslaget för Stockholms stad hade Margareta Friman Scharin huvudansvaret för avsnittet "Natur och ekologi".

Då det gällde "Naturvärdesbedömning Bro Trädgårdsstad" samt biotopkartering av Brobäckens och Sätträbäckens arbetade Sonia, Hans-Georg och Margarta tillsammans för Upplands Bro kommun som underkonstuler till Ramböll.

Sonia har arbetat med Nyréns "Landskapsanalys - Aspudden/Midsommarkransen" och i "Områdes-analys - Blackeberg - Södra Ängby".

För Stockholmshem har Sonia även medverkat i bedömning av "Ekologiska frågeställningar Svedmyravägen" och "Ekologiska frågeställningar Gröndalsvägen" samt "Bolidenplan med omgivningar - Ekologiska värden".

Det är många projekt som har diskuterats i detta område (Årsta) där både exploateringar och reservatsbildningar är på gång. Då det gäller

reservatsbildningen (Årsta skog och Årsta holmar) har Sonia jobbat med ett underlag för både beslut och skötselplan. Reservatsfrågan är under arbete och samråd kommer hållas under 2013, så det finns anledning att återkomma med hur ärendet utvecklas. Men i reservatets närhet finns också planer på exploateringar: Årstastråket, Årstafältet, Söderstaden och Mårtensdal men även diskussioner om hur spridningsvägar för olika arter till reservatet ska bevaras. Här har Andreas Zetterberg (tidigare vid KTH) arbetat med spridningsanalyser och Sonia och Dan Andersson har studerat hur väl de kan tänkas fungera i praktiken. Dessa frågeställningar har t.ex. varit viktiga i etapp II av Årstastråket (Valla tvärstråk). Många diskussioner om hur man kan förstärka den gröna strukturen har hållits med Stockholms stad.

Tillsammans med Marie Åslund på WSP har vi tittat på möjliga kompensationsåtgärder för byggande i Bällstaskogen i Vallentuna. Förutom diskussioner om åtgärder i skogen och för dagvattenhantering undersökte vi också möjligheten att sätta upp holkar där. Dan Andersson hjälpte oss att ta fram lite material. Nu är det bara att hoppas att några av dessa kompensationsåtgärder genomförs.

I år har detaljplanen för Albano blivit klar och där Tyréns har arbetat med MKB:n. Vårt företag har varit involverat i ekologiavsnittet. Även i detta projekt har möjligheterna till ekologiskt

Torpet Sundbyberg från 1840-talet, där Björn och hans familj ska bygga sitt nya boende. Vid samma tid bodde Sonias släkt i en enkel fiskarstuga i Norge. Idag står ett modernt hus där istället.

byggande diskuterats mycket, då Stockholms Resilience Center och KTH har arbetat aktivt med idéer. Det blir spännande att se hur slutresultatet kommer att bli om en massa år.

Sonia har även medverkat med skötselplaneförslag för två andra reservatsbildningar för Stockholms stad, Kyrkhamnsområdet och Älvsjöskogen. Även dessa reservatsbildningar kommer att gå ut på samråd 2013. Arbetet har skett på uppdrag av Stockholms stad, men som underkonsult till WSP där Anna Gustafsson är projektledare.

Det har med andra ord varit fullt i år på företaget, men till skillnad från många andra år har belastningen varit väldigt jämn, varför det inte har varit så extremt tungt och stressande. Kanske har det också bidragit att Sonia deltog i en kurs i mindfulness för Åsa Nord <http://www.lillaekeby.se/> i våras: "Friskare företagare".

Sonia och Hans-Georg

Ekologerna på Sjöbacken

Rödhake på matningen vid årsskiftet 2012/2013.

Höstfärger.

Ett Gott 2013 till er alla!

Hemsidor

Hans-Georg <http://www.conec.se/HGW/>

Sonia <http://www.conec.se/sonia>

CONEC <http://www.conec.se>

Sjöbacken <http://www.conec.se/sjobacken>

Adress: Sjöbacken, Svista 17, 186 97 Brottby
08 - 510 104 31 (bostaden), **08 - 510 109 55** (Conec)

Om du vill e-posta till oss:

Sonia: sonia.wallentinus@conec.se

H-G: hgw@conec.se

